

Terugblik op Thuisbasis op Orde en Vrije tijd

Ten behoeve van de Midterm Review Nationaal Programma Rotterdam Zuid

K. van der Wier

5 juli 2022

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. ‘Thuisbasis op orde en Vrije tijd’ 2012-2022	4
1.1 Uitvoeringsplan 2012-2014 en voortgangsrapportages	4
1.1.1 Wijkteams; Children’s Zone	4
1.1.2 Ouderbetrokkenheid.....	5
1.1.3 Schuldenaanpak	5
1.1.4 Overig.....	5
1.2 Uitvoeringsplan 2015-2018 en voortgangsrapportages	6
1.2.1 Wijkteams	6
1.2.3 Ouders en onderwijsondersteuning	7
1.2.4 Vrije tijd.....	7
1.3. Uitvoeringsplan 2019-2022 en voortgangsrapportages	8
1.3.1 Wijkteams; de Brug.....	8
1.3.2 Cultuur	9
1.3.3 Sport.....	10
2. Veranderingen bij de wijkteams	11
3. Thuisbasis op orde per onderdeel	12
3.1 Wijkteams	12
3.2 Jeugd en Welzijn.....	13
3.3 Taal	14
3.4 Schulden.....	15
3.5 Sport.....	16
3.6 Cultuur	17
3.7 Prestatie010	18
3.8 Aansturing.....	19
4. Verantwoording	20
5. Bronnen.....	21
6. Bijlage.....	22
7. Colofon.....	25

Inleiding

De thuisbasis op orde krijgen is ‘een proces van al doende leren’, zo staat in het uitvoeringsplan 2015 en dat doen en leren is zichtbaar in de afgelopen 10 jaar NPRZ.

In het Uitvoeringsplan 2012-2014 ligt het zwaartepunt op de drie pijlers: school, werk en wonen. Betere scholen, hogere leerprestaties en aan het werk zijn bieden immers de beste garantie voor een beter leven voor de bewoners van Zuid. Maar er is wel degelijk het besef dat hiervoor een brede aanpak nodig is. Deze aanpak heeft de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling doorgemaakt, naar een situatie waarbij de laatste jaren veel steviger en breder wordt ingezet op ‘Thuisbasis op orde en Vrije tijd’.

Het streven naar een thuisbasis op orde vindt plaats in een tijd waarin ook veel organisatorische veranderingen plaatsvinden. De decentralisatie van de jeugdzorg, de komst van gebiedscommissies en de wijkteams die opstarten en door ontwikkelen hebben veel invloed op de slagkracht, maar de beoogde resultaten worden niet altijd gehaald. Ondertussen breidt het instrumentarium steeds verder uit. Dit leidt tien jaar na de start van het NPRZ tot een veel uitgebreidere en georganiseerde aanpak voor de “Thuisbasis op orde”. Er is enerzijds inzicht in wat nodig is en er is een groot draagvlak binnen de stad. Anderzijds is er tussen stedelijk en NPRZ niet altijd overeenstemming en draagvlak aangaande doelstellingen en resultaatsafspraken. De positionering thuisbasis op orde, het is niet één van de pijlers, is hier wellicht mede debet aan.

De afgelopen tien jaar ‘Thuisbasis op orde en vrije tijd’ wordt gekenmerkt door grote veranderingen in omvang en organisatie. In deze terugblik ‘Thuisbasis op orde en vrije tijd’ kijken we hier op terug. In de eerste hoofdstuk wordt de inhoudelijke ontwikkelingen betreffende ‘Thuisbasis op orde en vrije tijd’ binnen de uitvoeringsplannen en voortgangsrapportages beschreven. Daarna wordt in hoofdstuk 2 beknopt ingegaan op de belangrijkste ontwikkeling die ook relevant is voor de resultaten van het NPRZ: De decentralisatie en de wijkteams.

In hoofdstuk 3 volgt een aanvulling op het documentenonderzoek. Aan de hand van aanvullende informatie en interviews wordt gekeken naar de resultaten van tien jaar NPRZ op het gebied van Thuisbasis op orde en Vrije tijd. Wat is er bereikt? En waar liggen de kansen en de aandachtspunten voor de komende jaren? Er wordt ingegaan op de inzet van de wijkteams en ook op de onderdelen taal, schulden, sport en op cultuur. Daarnaast zijn welzijn en de aansluiting onderwijs en jeugdzorg opgenomen in de paragraaf Jeugd en Welzijn. Aangaande activering is de paragraaf Prestatie010 opgenomen.

Aan het einde van deze terugblik volgt een aantal bevindingen rondom de aansturing.

Elk hoofdstuk wordt voorafgegaan door een korte samenvatting.

1. 'Thuisbasis op orde en Vrije tijd' 2012-2022

In het 'Uitvoeringsplan 2012-2014' ligt het zwaartepunt op school, werk en wonen. Betere scholen, hogere leerprestaties en aan het werk zijn bieden immers de beste garantie voor een beter leven voor de bewoners van Zuid. Maar er is wel degelijk het besef dat hiervoor een brede aanpak nodig is. De frontlijn-aanpak binnen de Children's Zone en de aandacht voor de schuldenproblematiek in de pijler Werk worden in het uitvoeringsplan ingebed. Participatie richt zich vooral op school en werk, maar het besef is er van af het begin dat de thuissituatie van belang is. De wijkteams zijn in de beginperiode voor alle vindplaatsen in de wijk het schakelpunt voor basis-op-orde-zorg en verbindingen naar andere instanties; of het om taalachterstanden gaat, schuldenproblematiek of andere issues.

In de loop van tien jaar komt uit de diverse documenten een wisselend beeld naar voren als het gaat om de inzet om de 'Thuisbasis op orde' te krijgen. Er zijn belangrijke onderdelen, zoals de wijkteams, waar veel ontwikkelingen zijn. Ondanks alle inzet en het grote belang van de wijkteams, blijkt het in de praktijk vaak moeilijk de ambities te realiseren. Andere onderwerpen komen en gaan: waar in de eerste jaren over schulden wordt gesproken, lijkt dit onderwerp een paar jaar naar de achtergrond te verdwijnen, om enkele jaren later extra sterk terug te komen. En waar 'taal' in de eerste jaren vooral werd betrokken bij onderwijs (ouders moeten meer Nederlands met de kinderen spreken, Nederlandse televisie kijken, betrokken zijn bij school), wordt later ook de relatie met beroepsontwikkeling uitgewerkt.

Hierna volgt een schets van de inhoudelijke ontwikkeling van 'Thuisbasis op orde en Vrije tijd', op basis van een analyse van de uitvoeringsplannen en voortgangsrapportages. Vanwege het geschetste beeld, waarin onderwerpen komen en gaan en andere onderwerpen steeds breder worden opgepakt, is gekozen voor een chronologische volgorde per uitvoeringsplanperiode.

1.1 Uitvoeringsplan 2012-2014 en voortgangsrapportages

Hoewel het belang van een goede thuisbasis wordt onderkend, is er in 2012 nog geen sprake van een brede aanpak op dat terrein. De onderwerpen die nu vallen binnen 'Thuisbasis op orde en vrije tijd' vallen in die periode onder twee pijlers: school en werk. Het gaat dan met name over wijkteams en schuldenaanpak. De wijkprogramma's worden in deze periode opgesteld en zijn nog niet inhoudelijk opgenomen in het uitvoeringsplan en voortgangsrapportages.

1.1.1 Wijkteams; Children's Zone

In de pijler 'School' wordt gesproken over de wijkteams, al voor de decentralisatie van de zorg in 2015. Deze worden ingericht in de Children's Zone. De Children's Zone is gericht op het onderwijs in de zeven focuswijken van Rotterdam Zuid. Met een integrale benadering van de drie leefwerelden (thuis, school en vrije tijd/wijk) van een kind is de Children's Zone gericht op het creëren van de adequate omstandigheden voor het (beter laten) leren van kinderen, zowel op school als thuis. In de Children's Zone kan de school als het schoolmaatschappelijk werk het niet kan oplossen, een multidisciplinair frontlijn-wijkteam inschakelen. Dit team richt zich vervolgens op het kind en het gezin. Doel van de Children's Zone is – volgens de voortgangsrapportage 2014- verbeteren van de onderwijsresultaten. De vindplaats voor de wijkteams is de school.

Er wordt gestart in twee focuswijken met één of meer basisscholen die volgens het model van de Children's Zone gaan werken. Vanaf het schooljaar 2014-2015 doen alle scholen in de focuswijken mee. Het doel is 25-30% van de basisschoolkinderen via het wijkteam te bereiken. De voortgangsrapportage 2014 geeft aan dat ongeveer 10% (696 casussen), van de basisschoolleerlingen is bereikt via de frontlijn aanpak van de wijkteams.

Hoewel in eerste instantie de school de primaire vindplaats is voor de wijkteams, verandert dit al snel. In de voortgangsrapportage 2013 wordt al gesproken over samenwerking met Nationale Hypotheek Garantie, Veiligheidshuizen, huisartsen, uitkerings- en re-integratie-instanties. De wijkteams zijn ook in 2014 nog in opbouw. De meeste zijn dan nog niet gereed om integraal aan alle bewoners hulp te kunnen bieden. Wel ligt er een ambitie voor een verdere verbreding van de doelgroep naar leerlingen van het middelbaar en hoger onderwijs. Het lijstje met vindplaatsen breidt zich verder uit. Het gaat om bijvoorbeeld verloskundige praktijken, politie, corporaties, interventieteams, geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en banken.

1.1.2 Ouderbetrokkenheid

Bij de Burgertop 'Duizend op Zuid' wordt gesproken over de noodzaak dat ouders geholpen of geleerd moet worden hun rol van opvoeders goed te vervullen: kinderen moeten met een goed ontbijt naar school, hun huiswerk maken, op tijd van straat en naar bed, thuis meer Nederlands praten en oefenen. Ouders zonder werk en/of met een uitkering wordt gestimuleerd vrijwilligerswerk op school te doen. Uit de voortgangsrapportage blijkt echter dat veel professionals het daarbij nog lastig vinden om ouders concrete gedragstips te geven, bijvoorbeeld om thuis meer Nederlands te spreken.

1.1.3 Schuldenaanpak

In de pijler 'Werk' wordt gesproken over het voorkomen van schulden: samen met het UWV wordt verkend hoe mensen die hun baan dreigen kwijt te raken of hebben verloren extra voorgelicht kunnen worden, zodat ze hun uitgaven kunnen aanpassen. Budgetbeheer maakt deel uit van het instrumentarium dat door de wijkteams in de Children's Zones wordt ingezet. De voortgangsrapportage 2014 geeft aan dat de aanpak van schuldenproblematiek voor Zuid nog onvoldoende specifiek van de grond is gekomen. In de voortgangsrapportage van 2014 staat: "Het nieuwe armoedebeleid van de gemeente, waarin het vroegtijdig signaleren en aanpakken van schulden een belangrijke steunpilaar is, moet de nodige ruimte en mogelijkheden voor creatieve oplossingen gaan bieden.

1.1.4 Overig

De kantelbuurtenaanpak in IJsselmonde gaat van start, samen met woningbouwcorporaties. Daarbij is het uitgangspunt dat de verbetering voor en achter de voordeur moet plaatsvinden. Eén van de doelen van de kantelbuurtenaanpak is een betere persoonlijke situatie. Hoewel de kantelbuurtenaanpak in de voortgangsrapportage 2013 wordt vermeld, wordt er over de voortgang niet gerapporteerd in de voortgangsrapportages 2014.

1.2 Uitvoeringsplan 2015-2018 en voortgangsrapportages

In het uitvoeringsplan 2015-2018 is een duidelijke ontwikkeling zichtbaar in een deel van de aanpak en de doelstellingen van 'Thuisbasis op orde': de wijkteams worden meer integraal van opzet en breiden steeds verder uit. Decentralisatie van het sociaal domein in 2015 zijn ook van invloed, omdat daarmee ook de opdracht van wijkteams is veranderd. De voortgangsrapportage 2015 van NPRZ geeft aan: "Vanwege de grootschalige decentralisatie is vooruitgang niet zo groot geweest als gehoopt."

Er is veel aandacht voor ouderbetrokkenheid. Ook wordt voor het eerst gesproken over vrije tijd en sport. Hierbij is het wel wachten op de resultaten van een aanbesteding en Sport en Vrije tijd komen moeizaam van de grond. Er wordt in twee voortgangsrapportages weinig tot zelfs niets over gemeld. De inzet op sport in de breedte en sporstimulering was destijds nog geen onderdeel van het uitvoeringsplan. Focus lag op samenwerking tussen sport en welzijn en zorg.

Opvallend is dat de woorden 'schulden' en 'armoede' zowel in het uitvoeringsplan als in de voortgangsrapportages over 2015 en 2016 niet voorkomen. Het duurt tot 2017 voor hier weer aandacht voor komt.

1.2.1 Wijkteams

In de uitvoeringsperiode 2015-2018 krijgen de wijkteams verder vorm: *Plan is dat vanaf 2015 de 'wijkteams Children's Zone' verder worden uitgebouwd naar integrale wijkteams, zoals in de gehele stad. De wijkteams richten zich hiermee op alle inwoners van een wijk maar wel op multi- en complexe problematiek. Wijkteams sluiten aan op belangrijke vindplaatsen uit de pijlers school, werk en wonen en andere vindplaatsen waar vroege signalen voorkomen.*

Binnen de wijkteams van de focuswijken van het NPRZ-gebied is er ook een Children's Zone aanpak door Frontlijn. Vijftien studententeams ondersteunen en ontzorgen de wijkteams bij hun werkzaamheden. Het doel is om de thuissituatie van gezinnen te versterken, de toekomstkansen voor kinderen van 0 tot 14 jaar in deze focuswijken te vergroten en deze gelijk te trekken met de rest van Rotterdam. Dat gebeurt onder andere door ouders vaardigheden aan te leren zodat zij een positieve en stabiele toekomst voor hun kinderen kunnen creëren. In deze periode wordt hiervoor de methodiek Brug naar een Positieve Toekomst ontwikkeld (zie paragraaf 1.3.1). De Children's Zone aanpak richt zich hierbij op de volgende leefgebieden: financiën, opvoeding, gezondheid, werk en dagbesteding. De thuissituatie wordt zo op orde gebracht door ouders vaardigheden aan te leren en zo hun zelfredzaamheid te vergroten.

De in totaal benodigde capaciteit van de wijkteams is geraamd om ongeveer 30 procent van de kinderen per jaar te kunnen helpen. In de Children's Zone bestaat van dat percentage twee derde uit preventieve of kansgerichte interventies.

Tot medio 2015 spelen veel organisatorische problemen (zie hoofdstuk *Organisatie*). Er vindt wel een gemeentelijk onderzoek plaats, uitgevoerd door Ecorys, naar de wijkteams. Het MKBA-onderzoek uitgevoerd door de Rebelgroep in 2013 geeft aan dat in de Children's Zone met preventief en kansgericht werken een veel grotere rendementsslag mogelijk is. Het aantal casussen neemt toe: op 30 juni 2015 waren de wijkteams actief in 1.200 huishoudens. In de casussen komen veel huishoudenskwesaties voor waarbij opvoeding en zaken rondom werk en inkomen het meest voorkomen.

Er zijn grote verschillen in de aantallen leerlingen die vanuit scholen worden aangemeld bij het wijkteam. De scholen meldden in 2015 zelf gemiddeld 6% van hun leerlingen aan. Via andere kanalen komen ook gezinnen bij het wijkteam binnen, waardoor het percentage bereikte leerlingen hoger ligt (gemiddeld 11%).

De wijkteams hebben in de eerste helft van 2016 minder kinderen via scholen in behandeling genomen. Oorzaken die hiervoor worden gegeven zijn o.a. het bereiken van het einde van de inhaalslag en nog niet

bij eenieder voldoende duidelijkheid aangaande taken en rollen bij de uitvoering. Daarnaast verschillen de werkwijzen per school en is er sprake van terughoudendheid bij scholen en ouders. In 2017 verbetert het bereik via de scholen, maar is dit nog steeds lager dan verwacht. Negatieve beelden omtrent de wijkteams spelen hierbij een rol, maar ook een lagere handelingsnorm en een zekere normvervaging: veel wordt niet gemeld, omdat situaties zo vaak voorkomen dat ze ten onrechte als 'normaal' worden ervaren. Samenwerking tussen scholen en het justitiële veld komt opgang en richt zich op verbetering in de uitvoering. De wijkteams zijn op gang en werken aan hun kwaliteit. De studententeams zijn nu volledig ingebed in de wijkteams van de Children's Zone focuswijken.

1.2.3 Ouders en onderwijsondersteuning

Het NPRZ hanteert de stelling dat kinderen die door hun ouders goed ondersteund worden, minimaal een schoolniveau hoger uitkomen. In 2015 zijn vijf scholen van start gegaan met het verbeteren van hun vaardigheden en processen op het gebied van ouderbetrokkenheid ('ouderbetrokkenheid 3.0'), gevolgd door groepstrainingen om ouders beter toe te rusten met vaardigheden om hun kind te begeleiden bij hun schoolcarrière. Steunen, stimuleren, motiveren en inspireren zijn daarbij de sleutelwoorden. Het gaat hier om een pilot bekostigd door de Ministeries van BZK en SZW. Daarnaast levert een aantal schoolbesturen soortgelijke inzet op ouderbetrokkenheid vanuit hun eigen middelen.

Tussen oktober 2015 en mei 2016 organiseerden de partners van het NPRZ 10 wijkgesprekken met ouders op Zuid. Doel van TOP Ouders van Zuid was ouders te ondersteunen bij hun opvoedende taak, maar tegelijkertijd te appelleren op hun verantwoordelijkheid als opvoeders van de nieuwe generatie van Zuid onder het motto: op Zuid voeden we de kinderen samen op, het belang van Nederlands spreken thuis, en de helft van wat een kind leert, leert het thuis.

1.2.4 Vrije tijd

De inzet op de verbinding tussen vrije tijd, wijkteams en zorg blijkt uit deze passage uit het uitvoeringsplan 2015:

"Het is van belang dat scholen en andere organisaties (zoals sportverenigingen, speeltuinverenigingen) zoveel mogelijk in de wijk op het gebied van vrijetijdsbesteding samenwerken. Daartoe worden, per wijk en onder leiding van de gemeente, de huidige coalities van scholen uitgebreid. Belangrijk is dat deze organisaties buitenschoolse activiteiten aanbieden vanuit dezelfde pedagogische visie en aanpak als de school, activiteiten die ook aansluiten op de lessen (al dan niet als leertijduitbreiding) vanuit de school. Welzijnswerk en jongerenwerk conformeren zich eraan dat voor leerlingen op school, thuis en in de vrije tijd dezelfde gedragsregels gelden. Op deze manier kan de extra leertijd op de school naadloos overgaan in een buitenschools programma (dat de scholen verder ontlast). Daar waar de gemeente de organisaties financiert zullen onder meer professionaliseringsvoorwaarden meewegen in de budgettoekenning. Daarbij wordt ook gekeken naar een efficiënte besteding van geld in relatie tot het bereik van het aantal jongeren".

In 2015 vindt een verkenning plaats waarin de gemeente, samen met NPRZ, de gemeentelijke partners en Stichting Sportsupport de mogelijkheden onderzoekt om met inzet van Sport in de Jeugdketen uitvoering te geven aan de ambities met sport. Deze ambities betekenen naast gericht inzet op toeleiding naar sport en cultuur, ook daadwerkelijke samenwerking bv: clubs kunnen ondersteund worden op pedagogisch vlak, er vindt een warme overdracht plaats door jongerenwerker naar de sportvereniging etc. In de rapportage 2016 wordt hier niets meer over vernomen. In 2017 komt er wel weer informatie over de aansluiting tussen sport en de jeugdketen. Er wordt gemeld dat er onvoldoende voortgang wordt geboekt ten aanzien van het beoogde verbeteren van de dagelijkse samenwerking tussen scholen en met bijvoorbeeld de wijkteams en welzijns- en sportpartijen.

Nieuwe ontwikkeling is dat Feyenoord zich gaat transformeren van voetbalclub naar omnisportclub. In 2018 zal Feyenoord een zogeheten 'social impact' contract afronden waarin wordt verduidelijkt hoe de club duizenden extra Rotterdammers van Zuid aan het sporten/bewegen krijgt en hoe Feyenoord een bijdrage gaat leveren aan sportprogrammering op de scholen van Zuid. Naast sport ligt de nadruk op gezonde leefstijl.

1.3. Uitvoeringsplan 2019-2022 en voortgangsrapportages

In het derde uitvoeringsplan krijgt 'Thuisbasis op orde en vrije tijd' een eigen hoofdstuk en wordt een samenhangende aanpak gepresenteerd: De Brug. Deze aanpak geeft samen met Cultuur en Sport, richting aan de inzet in de jaren na 2019. Een samenhangende en brede opzet met onderstaande strekking.

1.3.1 Wijkteams; de Brug

Met 'De Brug naar een Positieve Toekomst' heeft de gemeente Rotterdam een samenhangend beeld opgesteld. Deze brug is opgebouwd uit vijf pijlers: 'Een fijn huis', 'Lekker in je vel', 'Toekomst voor je kind', 'Grip op je geld' en 'Werken aan je toekomst'. In NPRZ verband zijn de pijlers gericht op wonen (een fijn huis), school (toekomst voor je kind) en werk (werken aan je toekomst). Om deze doelen te halen moet elke bewoner de hele brug kunnen oversteken. Er worden effecten en beoogde resultaten benoemd op diverse gebieden:

- Taal
- Schulden
- Functioneren op niveau (LVB)
- Extra capaciteit van de wijkteams in NPRZ-gebied
- Verbeteren samenwerking zorg rondom de school
- Verbeteren samenwerking wijkteams en werkbemiddelaars
- Sociale inzet bij herhuisvesting bij herstructurering (grootschalige transformatie als vindplaats)

De methodiek wordt door de werkbegeleiders en studenten in de Children's Zone wijken gebruikt.

Deze nieuwe aanpak laat op onderdelen resultaten zien. Soms worden doelstellingen overtroffen, maar dit gebeurt niet op alle terreinen. De komst van corona in 2020 speelt hierbij ook een rol. Het bereik van de schoolgaande kinderen in de Children's Zone door de wijkteams loopt hierdoor in 2020 terug naar 1.093 kinderen. In 2021 bereikten de wijkteams in de Children's Zone 1.410 basisschoolkinderen. Dit bereik ligt hoger dan in 2020.

Daarnaast is het in 2020 wel gelukt de inzet van de studententeams te vergroten. In 2020 zijn 511 (was 356 in 2019) basisschoolkinderen bereikt door de preventieve hulp van de studententeams. In 2021 zijn 419 kinderen preventief bereikt door deze studententeams. Dit zijn er weliswaar minder dan in 2020 maar meer dan de beoogde doelstelling van 320 kinderen.

Verder is er ten behoeve van het verbeteren van de samenwerking zorg rondom de school een gerichte inzet om de samenwerkende professionals op school te ondersteunen, om de onderwijzers te ontzorgen, de overdracht van zorg kinderen bij schoolwisselingen te organiseren en op kinderen met grensoverschrijdend gedrag. Bij de speciaal voor de Children's Zone ingestelde hulplijn voor acute knelpunten is het aantal van twee hulpvragen in het eerste deel van schooljaar 2020/2021 veel lager dan verwacht gezien de inventarisatie van de hulpbehoefte op Zuid. Sinds juli 2019 kunnen basisscholen in de Children's Zone gebruikmaken van een hulplijn, waar zij vastgelopen en zware zorgcasuïstiek neerleggen. Casuïstiek wordt besproken in een kernteam, waar partijen uit de bestaande zorgstructuur vertegenwoordigd zijn, te weten: schoolmaatschappelijk werk (SMW), wijkteam, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de stichting Passend Primair Onderwijs (PPO). We zien dat de hulplijn voor scholen nog altijd van waarde is, al neemt het aantal keren dat gebruik wordt gemaakt van het aanbod af. De ontwikkeling van de school-zorg-teams is een mooie opvolging van het project Schoolondersteunende Zorg, dat ook kan voorzien in een structurele borging van de schoolondersteunende zorg.

In 2020 is in het kader van het project Schoolondersteunende Zorg op twee scholen een scan uitgevoerd waarin per school in kaart is gebracht waar de zorgstructuur van de scholen hapert. In 2021 is vervolgens op basis daarvan een advies uitgebracht door de beide scholen over de inzet die nodig is om de leerlingen en hun ouders te kunnen ondersteunen.

In 2020 hebben wijkteams 1.565 cliënten met een uitkering bereikt. Met 9,7% van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden op Zuid is dit in 2020 ruim boven de beoogde 7%. In 2021 zijn in totaal 1.339 uitkeringsgerechtigden door de wijkteams bereikt. Met 8 % van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden in 2021 ligt ook dit bereik boven de beoogde 7%.

De voortgang van de non-formele en formele taaltrajecten in 2020 en 2021 verloopt redelijk, al moet veel online plaatsvinden. Voor de ingekochte non-formele en formele taaltrajecten in Rotterdam geldt dat in 2020 56% en 2021 respectievelijk 49 % van de trajecten in de stad gestart is in NPRZ-gebied. En in 2020 is 66% van de trajecten in Rotterdam afgerond in NPRZ-gebied en 51% in 2021.

Voor de schuldenaanpak zijn in 2020 in totaal 1.831 trajecten van start gegaan in het NPRZ-gebied. In 2021 waren dat 1.723 trajecten. Deze trajecten omvatten zowel prestaties van het Expertise Team Financiën (1.324 in 2020 en 1.252 in 2021 trajectplannen financiën) als beschikkingen die zijn opgesteld door de Kredietbank Rotterdam. Hiermee is de inzet in NPRZ-gebied 46% ten opzichte van geheel Rotterdam en dit overtreft de afgesproken 45%.

1.3.2 Cultuur

Ook cultuur is nieuw in het uitvoeringsplan 2019-2022, omdat Zuid een culturele infrastructuur heeft die achterblijft bij stedelijke gebieden van vergelijkbare omvang. Voor periode 2019-2022 wordt in de cultuuraanpak ingezet op drie elementen:

1. Het versterken van de culturele programmering in Rotterdam Zuid met als doel meer cultuurparticipatie en een aantrekkelijker leef – en woonklimaat voor de huidige én de nieuwe bewoners en meer culturele bezoekers naar die instellingen in Rotterdam Zuid.
2. Het versterken van de talentontwikkeling en het makersklimaat op Rotterdam Zuid, zodat meer nieuwe cultuurmakers de kans krijgen om bij te dragen aan de culturele programmering.
3. Het (verder) verkennen van de mogelijkheden van een nieuw beeldbepalend cultuurwetenschappelijk instituut (NCWI) op Rotterdam Zuid (werktitel is inmiddels Cultuur&Campus).

Vanuit programmering, cultuureducatie, versterken van de infrastructuur is gewerkt aan bovengenoemde speerpunten. In de periode 2019 tot heden zijn onder andere de volgende resultaten bereikt:

- Programmering wordt geïntensiveerd en verbreed via de nieuwe ankers zoals Kunstenpand (opening 2020), nieuwe instellingen/ initiatieven, nieuwe regelingen, talentontwikkelingsprogramma's waaronder IMPACT.
- Cultuureducatie intensivering via Dagprogrammering.
- Samenhang met de pijler Wonen wordt gevonden in initiatieven rond 'placemaking' en de aanpak op de Beijerlandse laan.
- Versterken van de infrastructuur o.a. ook via een mogelijk nieuw icoon op Zuid: Cultuur&Campus. De samenwerking hiervoor is tussen EUR, Codarts, Hogeschool Rotterdam en gemeente is in 2020 bekrachtigd met een convenant.

Cultuur&Campus wordt een cultuurcampus doordat het culturele programma, als platform voor cultuuraanbieders en als ontmoetingsplek van studenten, bewoners, docenten, kunstenaars, toeristen en onderzoekers zal dienen. Cultuur&Campus zal onderdeel zijn van een grotere gebiedsontwikkeling met

hoger en wetenschappelijk onderwijs, gecombineerd met bedrijvigheid en wonen, die Zuid een stevige impuls zal geven. Met het opstarten van het masterplan in 2022 is een nieuwe fase ingegaan naar de concrete vertaling van een realiseerbaar plan.

In het najaar 2020 is een cultuurverkenning gestart waarin de focus, het concept, het netwerk en de behoeften zijn verkend. In 2021 is dit cultuurconcept verder uitgewerkt als onderdeel van de verdere ontwikkeling en realisatie. Met het opstarten van het masterplan in 2022 is een nieuwe fase ingegaan: de concrete vertaling naar een realiseerbaar plan.

Vanaf 2022 krijgt ook de culturele invulling in Cultuur&Campus meer vorm in het uitwerken van het concept op lange termijn. In de periode 2022-2028 zal jaarlijks door middel van placemaking/ interventies al worden toegewerkt naar de realisatie van Cultuur&Campus.

1.3.3 Sport

Sport is in het uitvoeringsplan 2019-2022 niet expliciet als onderdeel opgenomen. Wat opvallend is omdat er wel diverse inzet op sport is en een vrijetijdsbesteding en talentontwikkeling via cultuur wel als onderdeel een plaats heeft in het uitvoeringsprogramma. Veel scholen van Zuid besteden al aandacht aan sport en sportparticipatie doordat zij meedoen met de stedelijke programma's Lekker Fit, de schoolsportvereniging en/of Challenge010. Net als cultuur wordt ook sport structureel meegenomen in het kader van Dagprogrammering voor kinderen. Scholen maken hierbij deels gebruik van de bovenstaande genoemde stedelijke programma's en kopen deels ook zelf sportaanbod in: 42% van de uren van de Dagprogrammering betreft sport, bewegen en gezondheid.

Sport is ook in het uitvoeringsplan 2019-2022 niet expliciet als onderdeel opgenomen. Wat opvallend is omdat er wel diverse inzet op sport is en een vrijetijdsbesteding en talentontwikkeling via cultuur wel als onderdeel een plaats heeft in het uitvoeringsprogramma. Veel scholen van Zuid besteden al aandacht aan sport en sportparticipatie doordat zij meedoen met de stedelijke programma's Lekker Fit, de schoolsportvereniging en een clinicprogramma via schoolsport010. Net als cultuur wordt ook sport structureel meegenomen in het kader van Dagprogrammering voor kinderen. Scholen maken hierbij deels gebruik van de bovenstaande genoemde stedelijke programma's en kopen deels ook zelf sportaanbod in. Ruim 40% van de uren van de Dagprogrammering betreft sport, bewegen en gezondheid.

2. Veranderingen bij de wijkteams

Als gevolg van decentralisatie zijn per 1 januari 2015 in de stad integrale wijkteams ingevoerd. Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Een deel van deze taken hebben de gemeenten overgenomen van de Rijksoverheid. Dit heet ook wel decentralisatie (rijksoverheid.nl). In de zeven focuswijken zijn de wijkteams jeugd al begonnen in 2013. De wijkteams in de rest van Rotterdam zijn in 2014 nog in opbouw. De meeste wijkteams zijn nog niet gereed om integraal aan alle bewoners hulp te kunnen bieden.

Vanwege de grootschalige decentralisatie is vooruitgang na de eerste jaren niet zo groot geweest als gehoopt. Nieuwe instructies, eerdere voornemens om niet met integrale teams te gaan werken, moeizame samenwerking tussen MO en Bureau Frontlijn, gebrek aan instrumenten, wisseling in leiding en afstemming met stedelijk beleid zijn daarvan de oorzaak, volgens de voortgangsrapportage 2015. Medio 2015 is echter zaak weer op de rit zo wordt gesteld in de voortgangsrapportage 2015, de vragenlijst (VAI; vraag analyse instrument) is vastgesteld, en er is een duidelijk programma van eisen overeengekomen. Dit programma van eisen is aanvullend op de taken die de gemeenteraad in 2013 aan alle wijkteams heeft opgedragen en richt zich met name op schoolondersteuning. Het Programma van Eisen, overeengekomen op 1 mei 2015, is als bijlage opgenomen.

De voortgangsrapportage 2016 schetst een iets ander beeld: de transitie in de zorg vraagt ook een andere werkwijze van professionals en hun relatie met hun cliënten, en het kost tijd om deze ontwikkeling door te maken. De wijkteams op Zuid lopen daarin voorop, maar het kan nog veel beter. De basis van binnen 48 uur op bezoek, altijd gebruik maken van VAI en de behandeling afsluiten met school en werk voor het hele gezin, is echter nog niet op orde. Onduidelijkheden ten aanzien van taken en rollen op de werkvloer wordt zelfs als reden genoemd waarom de wijkteams in de eerste helft van 2016 minder kinderen via scholen in behandeling nemen, al wordt hierbij ook aangegeven dat de instrumentatie en opleiding van professionals steeds beter worden. Het aantakken van de wijkteams vanuit werk en inkomen gebeurt nog nauwelijks. Met pilots als "Hand in Hand" en de Werk en inkomen pilot gebiedsgericht werken wordt hier in 2017 aan gewerkt en in 2018 leidt dit in een aantal wijken tot beweging. Dit leidt direct tot resultaat: de vindplaats werk stijgt van 2% naar 5%. Dit soort resultaten vasthouden, daar moet op worden ingezet, want helaas lukt het nog niet altijd deze vast te houden.

3. Thuisbasis op orde per onderdeel

Naast een analyse van de uitvoeringsplannen en voortgangsrapportages zijn interviews afgenomen en heeft een aanvullende informatieronde plaatsgevonden. Deze informatie samen leidt tot een terugblik ten behoeve van de midterm review per onderdeel van Thuisbasis op Orde en Vrije tijd. Aan het eind van dit rapport is een lijst met geïnterviewden opgenomen. Uit de gesprekken ontstaat een beeld van een stad in beweging. Er is veel ambitie en er zijn veel ideeën, bijvoorbeeld de kennis- & cultuurcampus; een unieke kans in de Randstad. Maar er zijn ook zorgen; over bestuurlijke steun en eenduidige aansturing, over personeelsproblemen.

Een rode draad uit de interviews is de behoefte aan een goede afstemming tussen partijen als de wijkteams, welzijnsaanbieder en onderwijs in brede zin; in de plannen, in de aanpak, de structuren en in de aansturing, zeker nu de school een steeds belangrijker spilfunctie krijgt. Het is aan de verschillende betrokken organisaties om hier samen mee aan de slag te gaan. Dat is een essentieel aandachtspunt voor de komende jaren.

Een ander belangrijk aandachtspunt betreft de organisatorische inbedding van Thuisbasis op Orde en Vrije Tijd. De erkenning van dit onderdeel is toegenomen de afgelopen jaren, het heeft niet voor niets een prominentere plek in plannen en rapportages van het NPRZ. Maar de benodigde inzet van verschillende afdelingen en aanpak van problemen komen nog niet onderscheidend aan zet op Zuid, soms blijft het bij een pilot, veelal maakt het onderdeel uit van breder gemeentelijk beleid. Er is voor Zuid behoefte aan een hernieuwd commitment voor een gezamenlijke nieuwe aanpak.

De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Wijkteams
- Jeugd en Welzijn
- Taal
- Schulden
- Sport
- Cultuur
- Prestatie 010

Tot slot wordt in dit hoofdstuk kort ingegaan op de aansturing van “Thuisbasis op orde en Vrije Tijd”.

3.1 Wijkteams

Wat is er bereikt: meer dan voortgangsrapportages alleen

Het NPRZ heeft tot meer resultaten geleid, dan op het eerste gezicht uit de voortgangsrapportages blijkt. Daaruit ontstaat een beeld van een werkvloer in beweging en een aantal doelen waarvan de resultaten achterblijven bij de ambitie van het NPRZ. Maar de voortgangsrapportages bieden geen volledig beeld; er zijn veel meer relevante resultaten het benoemen waard. Zo maken het NPRZ en de Children’s Zone dat de enkelvoudige hulpvragen en preventie een plek hebben gekregen in de Children’s Zone wijkteams. NPRZ heeft ondersteund in de zichtbaarheid en aanwezigheid van de wijkteams op de scholen. Covid-19 heeft hier een negatieve invloed op gehad. Maar hopelijk kan vanuit de inzet van de gemeentelijke NPO (Nationaal programma Onderwijs) middelen samen met het onderwijs hier weer een nieuwe impuls aangegeven worden en ook de Children’s Zone aanpak meer bestendigen op de scholen. De laagdrempelige aanpak van de Children’s Zone en de frontlijn coaches biedt kansen voor de toekomst.

Wat is er de komende jaren nodig: Aandachtspunten en Kansen

De personele capaciteit is een kwetsbaar punt bij de Children's Zone en in de wijkteams. De problematiek vraagt om ervaren medewerkers, maar de afgelopen jaren is het personeelsbestand juist minder ervaren geworden. Dit is zowel een kwantitatief als een kwalitatief aandachtspunt, mede omdat de problematiek de afgelopen jaren zwaarder is geworden. Ook de agressie (en dan ook bij jonge kinderen) is in de afgelopen jaren flink toegenomen.

Het is van belang om een betere aansluiting te krijgen tussen school, CJG en zorg. Ook de aansluiting tussen wijkteam en welzijn verdient nadere aandacht, zoals: hoe kunnen we het opschalen naar de wijkteams en het afschalen naar welzijn verbeteren??

De aansturing en bestuurlijke steun voor de wijkteams in het NPRZ heeft verduidelijking; het programma van eisen uit 2015 betreft een 'aanvullend programma' gericht op school, maar heeft zich na de decentralisatie meer ontwikkeld richting stedelijk beleid. Daarmee is de specifieke aansturing van het aanvullend programma van eisen in de afgelopen jaren verwaterd. De bestuurlijke steun voor de door NPRZ gewenste inzet lijkt na de decentralisatie te zijn afgenomen. Voor de komende jaren is het belangrijk goed te formuleren wie verantwoordelijk is voor welk deel van het programma van eisen en te beschrijven hoe escalatie- en rapportagelijnen lopen: Wie is er van? Is er behalve de inzet van bijvoorbeeld frontlijn coaches onderscheid tussen wijkteams binnen en buiten de Children's Zone wijken? Wat als zaken heel anders gaan dan vooraf gedacht? Dit is een aandachtspunt, maar ook een kans. Er zijn mensen met frisse ideeën en de oprechte ambitie om het beter te doen. Om deze kansen om te zetten in resultaten zijn nieuwe afspraken nodig, daarnaast om samen te bezien hoe dit zich nog kan verhouden tot oorspronkelijke opdracht van het wijkteam Jeugd en Gezin: *het wijkteam zoekt de mensen thuis op, leert gezinnen hun thuissituatie te verbeteren, brengt ze praktische vaardigheden bij en vergroot het gevoel van eigenwaarde (19 december 2013).*

Ook inhoudelijk liggen er nog kansen. Zo kan er geïnvesteerd worden in de 0 tot 4-jarigen (de eerste duizend dagen). Het voorschools maatschappelijk werk is nu heel dun georganiseerd. Op zich zitten er tussen de wijken in Rotterdam-Zuid niet hele grote verschillen, zodat het raadzaam lijkt om het Children's Zone programma (met het daarbij behorende personeel) in het gehele NPRZ gebied (alle wijken in Feijenoord, Charlois en IJsselmonde) vorm te geven. Daarbij is het belangrijk de denkbeelden over het Children's Zone programma helder en eenduidig neer te zetten, want er zijn nog wel enkele verschillen in de beelden over wat het Children's Zone programma doet.

3.2 Jeugd en Welzijn

Wat is er bereikt: veranderde wijkprofielen en experimenten

De veiligheidsvraagstukken die in de beginjaren domineerden zijn de afgelopen jaren afgenomen. Tegelijkertijd zien we dat met name de ontwikkeling op de sociale index een neerwaartse subjectieve trend laat terwijl in alle velden (sociaal, fysiek, veilig) de objectieve scores verbeteren. Een contrast dus met de beleving door bewoners.

Er is hard gewerkt aan de aansluiting onderwijs en jeugdzorg, middels diverse experimenten, zoals integraal arrangeren, pilots met extra SMW op PO scholen en pilots met wijkteams op scholen. Nu nog lopen de projecten zoals *Schoolondersteunende Zorg*.

Experimenten met betrekking tot welzijn hebben geleid tot nieuwe en extra initiatieven, zoals de wijkacademie opvoeden en het clubhuis Feyenoord. Het idee van meer integrale wijkcoalities die per wijk tot een extra aanbod zouden komen, kwam minder goed van de grond, maar heeft wel een basis gelegd voor Dagprogrammering. Het initiatief van Humanitas om met wijkverenigingen kinderen, ouders en

scholen te bedienen was als concept vernieuwend en interessant, maar bleek praktisch niet goed uitvoerbaar. Het initiatief van Humanitas, TOS en anderen op Zuid voor een Zomercampus bleek daarentegen meer levensvatbaar.

De afdeling Jeugd van de gemeente heeft de afgelopen jaren substantieel extra middelen geïnvesteerd in Zuid. Dat komt terug in de toevoeging van het NPRZ als verdeelcriterium in de vorige en de in 2022 afgeronde aanbesteding welzijn.

Wat is er de komende jaren nodig: Aandachtspunten en Kansen

Het NPRZ heeft het onderwijs tot spil van de netwerken gemaakt. Het verduurzamen van deze kanteling is complex en verdient veel en extra aandacht. Onderwijs moet meer plek krijgen binnen de welzijnsstructuren (van sport tot cultuur, tot jongerenhubs, tot taalaanbod, etc..) en andersom moet het onderwijs ondersteund worden op een manier waarop de school de spil kan zijn, zonder dat het onderwijsteam hiervoor de zorg draagt. Prioriteit voor de komende jaren blijft een goede invulling van de Dagprogrammering, waarbij kinderen in aanraking komen met rolmodellen en het werkende leven. De rol van de ouders is belangrijk en als deze er onvoldoende is, kan Dagprogrammering dit deels opvangen. Op of dichtbij de school (gemakkelijk vindbaar) is een laagdrempelige voorziening nodig voor (opvoed)vragen van ouders.

De herstructureringen van bijvoorbeeld het rangeerterrein en de Tweebosbuurt, de ontwikkeling van het Zuidpleingebied en eventueel Feyenoord City hebben grote impact op de mensen, op de samenstelling van de bevolking, maar zeker ook op de beleving. Juist hiervoor – het gevoel van mensen dat zij thuis en veilig zijn op Zuid - is de komende jaren veel aandacht nodig.

3.3 Taal

Wat is er bereikt: Taal als middel

Het belang van taal komt de eerste jaren vooral tot uiting bij de pijler 'School'. In 2016 is er onderzoek gedaan naar het aantal laaggeletterden in Rotterdam. Hieruit bleek dat 21% van de beroepsbevolking laaggeletterd is, waarbij in Charlois, Feijenoord, IJsselmonde en Hoogvliet het percentage 30% of hoger is.

Vanuit het WEB-budget wordt jaarlijks 55% ingezet op Zuid. Vanaf 2019 wordt het aantal taaltrajecten bijgehouden voor NPRZ. In 2019 zijn 2.685 taaltrajecten (formeel en non-formeel) afgerond. In 2020 zijn dit er 2.234.

Het taalbeleid is gebaseerd op een integrale aanpak, gericht op de levensloop van mensen en aansluitend op hun eigen, intrinsieke, motivatie. Dit heeft geleid tot vier verschillende sporen waarlangs gewerkt wordt:

Taal en ontwikkeling: Taalontwikkeling van kinderen begint thuis. Ouders die goed kunnen lezen en schrijven, kunnen hun kinderen voorlezen, helpen met schoolwerk en goede gesprekken voeren met de leraren. Dit spoor is gericht op het creëren van bewustzijn bij ouders hoe belangrijk de taalontwikkeling is van hun kinderen en van henzelf en heeft een preventief karakter.

Taal en geld: Rotterdam is de stad waar de gemiddelde schuld hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Taalvaardigheid speelt hierbij een belangrijke rol. Mensen met schulden zijn vaak laaggeletterd, hebben een digitale achterstand, zijn beperkt zelfredzaam en schamen zich.

Taal en werk: Mensen met een taalachterstand hebben meer moeite om een baan te vinden en lopen een grotere kans om hun baan te verliezen. Dit spoor richt zich op

laaggeletterde werkzoekenden en laaggeletterde werkenden. Taalverbetering van werknemers heeft onder andere een positieve invloed op ziekteverzuim, veiligheid van de werkomgeving en de werksfeer.

Taal en gezondheid: Rotterdammers die goed kunnen lezen en schrijven, kunnen makkelijker informatie over hun gezondheid begrijpen. Dan leven ze gezonder en zijn ze minder vaak langdurig ziek. Ze begrijpen beter hoe ze medicijnen in moeten nemen, en ze komen minder vaak terecht bij spoedeisende hulp, dokter of ziekenhuis. Er is namelijk een direct verband tussen taalvaardigheid en gezondheid.

Binnen de sporen is er aandacht voor de basisvaardigheden, naast taal, gaat het ook over rekenen en digitale vaardigheden.

Wat is er de komende jaren nodig: Aandachtspunten en Kansen

Aandacht voor taal en digitale vaardigheden blijft belangrijk. Daarom is het van belang om de huidige lijn met betrekking tot taaltrajecten door te zetten en de integrale samenwerking met andere beleidsterreinen te intensiveren. Juist omdat taal vaak onderdeel is van multiproblematiek. Dit is in lijn met 'Menskracht voor Zuid'. Ook daar komt het belang van de indeling, de vier sporen, tot uiting: Taal en ontwikkeling; Taal en geld; Taal en werk; Taal en gezondheid. Daarnaast is er behoefte om taaltrajecten nog beter te monitoren, hier wordt al aan gewerkt via de landelijke monitor laaggeletterdheid. Het jaar 2022 geldt als pilotjaar en vanaf 2023 gaat de monitor helemaal in werking. Daarnaast wordt via de monitor 'sociale inclusie' de impact van taaltrajecten binnen verschillende levensdomeinen gemeten.

Aandacht voor structuur van de organisatie blijft noodzakelijk. Het welzijnswerk is nu weer in beweging vanwege de aanbesteding in 2022 en dat heeft consequenties voor taal, bijvoorbeeld voor taalnetwerkbijeenkomsten. Een voorbeeld: In Delfshaven organiseerde Welzijn taalnetwerkbijeenkomsten met veel partijen en daar was een hoge opkomst, in Feijenoord ging het om enkele personen.

De komende jaren blijft er aandacht voor alle groepen die moeite hebben met de basisvaardigheden taal, rekenen en digitale vaardigheden. Dit geldt ook voor de EU-arbeidsmigranten die aan het werk zijn, maar ook voor gezinnen in armoede en Rotterdammers die werk zoeken.

3.4 Schulden

Wat is er bereikt: Van vindplaats naar contactpersoon

De uitvoeringsplannen en voortgangsrapportages van NPRZ laten weinig aandacht zien voor schuldenproblematiek. Het probleem is er en wordt onderkend, maar er lijkt tot 2018 geen structurele aanpak voor Rotterdam Zuid. Dit beeld wordt bevestigd door de aanvullende informatie. Het armoede en schuldenbeleid 'Uit de Knoop' en 'Reset Rotterdam' zijn stads brede programma's. Dit geldt ook voor de monitors: Lage Inkomens, Minima Effect rapportage en de Schuldenmonitor. Kortom: er is geen aanpak per gebied. Wel heeft de wethouder IJsselmonde 'geadopteerd'.

Het belang van een goede schuldenaanpak heeft wel zijn weg gevonden naar het laatste uitvoeringsplan. En dat is niet zonder reden. Armoede en schulden gaan altijd samen en hebben consequenties voor lichamelijke en geestelijke gezondheid. Mensen met schulden hebben vaak 40.000 tot 45.000 euro schuld en het begint vaak met het niet betalen van de zorgpremie. De problematiek is complex en dat maakt het lastig om het probleem in zijn geheel aan te pakken maar dat moet wel. Hiervoor is de gemeente begonnen met het aanstellen van één contactpersoon, dit is een medewerker uit het Expertise Team Financiën (ETF) Dit is begonnen in NPRZ gebied.

Er zijn verschillende vindplaatsen (vraagwijzer, welzijn, werkgever, wijkteams, werk en inkomen). Vanuit die vindplaatsen vindt doorverwijzing naar het Expertise Team Financiën (ETF) plaats. Daar zit de eerste lijn, 80% tot 90% komt terecht bij de Kredietbank Rotterdam.

Wat is er de komende jaren nodig: aandachtspunten en kansen

De aanbevelingen die vanuit 'Armoede en Schulden' zijn gedaan, zijn al geland in Menskracht op Zuid.

Het is wel interessant om meer inzicht in te krijgen in de relatie van armoede en schulden tot de pijlers wonen, werk en school. De vraag zou gesteld (en gemonitord) kunnen worden of de huidige inzet ook bijdraagt aan de afname armoede en schuldenproblematiek. Bijvoorbeeld welke invloed 'Dagprogrammering' heeft op kinderen die opgroeien in gezinnen waar armoede/schuldenproblematiek speelt.

Het is nog niet bekend hoe de schuldenmonitor er vanaf 2023 uit ziet. Hierbij aansluiten op de informatiebehoefte van NPRZ is gewenst.

3.5 Sport

Wat is er bereikt: extra inzet op Zuid

Sport maakt de eerste jaren geen deel uit van het NPRZ. Er zijn geen doelen geformuleerd, omdat het onderdeel is van Thuisbasis op orde waarvoor alleen uitvoeringsafspraken zijn gemaakt. Ook is hiervoor geen financiering. De afdeling Sport zet wel extra in op Zuid, maar niet vanuit het NPRZ.

Vanuit de stedelijke programma's zoals Lekker Fit, Schoolsportvereniging en Schoolsport010 wordt door de gemeente veel op sport ingezet en dan met name op toeleiden naar structureel sporten bij een sportaanbieder in de wijk. Dit omdat wanneer kinderen sporten in een sociale omgeving bij een sportaanbieder de kans dat ze ook als ze naar de middelbare school gaan blijven sporten groter is dan wanneer er losse clinics via school aangeboden worden. Wanneer mensen bij een sportaanbieder sporten is de kans op een leven lang blijven sporten groter. Via de Dagprogrammering wordt naast inzet van deze programma's ook sport door scholen zelf ingezet (42% van de extra uren betreft Sport en Bewegen). Deze activiteiten zijn niet altijd gericht op doorstroming naar structureel sporten. Deels omdat er niet altijd met sportaanbieders uit de wijk wordt samengewerkt door de scholen wat weer deels ook komt omdat aantal sportaanbieders in de wijk beperkt is.

Sporten in de vrije tijd is geen vanzelfsprekende activiteit voor jongeren op Zuid. Een beperkt aantal kinderen en jongeren sport structureel bij een sportaanbieder. Er is veel ander (digitaal) aanbod dat beter aansluit bij de leefwereld en behoeften van jongeren dan traditioneel sportaanbod. Er is de afgelopen periode vanuit de gemeente dan ook ingezet op de ontwikkeling van e-sports en urbansports. Tenslotte is er gebrek aan buitenruimte om te sporten, met name in Feijenoord

Het overgewicht op Zuid is veelal hoger dan landelijk en andere delen van de stad. Naast bewegen speelt voeding daar een belangrijke rol bij. Gezonde en/of voldoende voeding tijdens de schooldag ontbreekt regelmatig. Dit heeft ook gevolgen heeft voor concentratie en welbevinden tijdens de schooldag.

Wat is er de komende jaren nodig: aandachtspunten en kansen

Voor de komende jaren zou de inzet zich meer richten op de doorstroming naar structureel gaan sporten. Hiervoor is het wenselijk dat wanneer nieuwe programma's worden gestart of wanneer sport in de Dagprogrammering wordt aangeboden hierbij de samenwerking wordt gezocht met de bestaande

stedelijke programma's die gericht zijn op doorstroom. Door bijvoorbeeld alle basisschoolleerlingen (van scholen met Dagprogrammering) te laten sporten via een schoolsportvereniging 2.0 kunnen kinderen worden toe geleid naar een situatie waarin structureel sporten gewoon is.

Daarnaast zijn aanpassingen nodig in het sportaanbod. De jeugd kan hier actief bij betrokken worden. Met bijvoorbeeld de Youth Olympic Games (YOG) 2030 als stip aan de horizon kan er samen met partners en landelijke organisaties voldoende energie gecreëerd worden om een landelijke beweging te starten die tot sportvernieuwing leidt. Zuid sluit hierop aan en stimuleert jongeren lid te worden en te blijven van een sportvereniging (fite generatie).

Het verdient daarnaast aanbeveling om gezondheid breder aan te vliegen dan alleen via Sport. Ook voeding is van belang. Het opzetten van een pilot 'Gezonde Schoollunch' als onderdeel van het 'Lekker Fit' curriculum is hier een voorbeeld van. Het doel is hierbij te onderzoeken wat het effect van een aangeboden gezonde lunch heeft als onderdeel van 'Lekker Fit' en naar het effect op Rotterdamse jeugd. De pilot is niet ingestoken vanuit een armoede perspectief maar vanuit de voordelen op gezondheid en met name overgewicht.

Tenslotte is het ook van belang om bij de inrichting van de buitenruimte meer rekening te houden met de behoefte aan sport en ontmoeting.

3.6 Cultuur

Wat is er bereikt: meer aandacht voor maatschappelijke component

Cultuur is sinds 2018 opgenomen in het NPRZ. Hiermee is meer aandacht gekomen voor de maatschappelijke component, voor veerkracht en ontwikkeling. Cultuur heeft hier sinds 2018 een startimpuls aan kunnen geven.

Vanaf 2019 is actief ingezet op impuls en uitvoering van gestelde doelen. In 2020 en 2021 heeft een deel van het programma stilgelegen in verband met corona. Toch zijn grote stappen gezet. Vier jaar impuls NPRZ op Zuid (in 2022) heeft bijgedragen aan een versterking van de culturele infrastructuur. Specifiek in een aanvulling op het voorzieningenniveau: Intensivering van programma's onder andere in het Kunstenpand met Theater Zuidplein en Bibliotheek.

Daarnaast is NPRZ ook een vliegwiel gebleken voor het actief aantrekken van instellingen/ initiatieven naar Zuid: onder andere House of Urban Arts, en WAT WE DOEN theater. Museum Boijmans van Beuningen heeft met de educatieafdeling intrek genomen in de oude technische school aan de Hillevliet en SKVR bereidt een verhuizing voor naar hetzelfde pand.

De extra impulsen hebben gezorgd voor extra versteviging van de aanwezige infrastructuur, met een duurzame inbedding in Cultuurbeleid Rotterdam. Zo is het Afrikaanderwijk Coöperatief een nieuwkomer in het Cultuurplan, er zijn diverse impulsinstellingen gekomen en impulssubsidies toegekend. Ook talentontwikkeling wordt inmiddels gestimuleerd, onder andere door het programma IMPACT, en de organisaties FLOW, House of Urban Arts, Theater Zuidplein en Talentzkool.

Wat is er de komende jaren nodig: aandachtspunten en kansen

De Visie Cultuur op Zuid is in de zomer van 2021 vastgesteld. Deze visie wordt nu uitgewerkt in een uitvoeringsagenda voor de komende jaren. De visie geeft richting en meetbare indicatoren voor inzet Cultuur ten behoeve van het behalen van de doelen van het NPRZ. Hiermee is sprake van duurzame inbedding.

Uiteraard heeft corona impact gehad op uitvoering en indicatoren van het NPRZ. Het verhogen van de cultuurparticipatie en werken aan talentontwikkeling is niet mogelijk bij het stilleggen van activiteiten door landelijke maatregelen. Dit vraagt in de korte toekomst herstelwerkzaamheden.

Daarnaast zijn er acties op korte termijn en lange termijn. Op korte termijn wordt ingezet op een groot evenement op Zuid ten behoeve van de verhoging van cultuurparticipatie en het verbinden van netwerken en het activeren van bewonersgroepen. De Cultuur & Campus ontwikkeling wordt uitgebouwd. Bij placemaking moet de buurt meegenomen worden in de ontwikkeling.

Om voor blijvende impact te zorgen moet worden ingezet op het bevorderen van cultuurdeelname door te zorgen voor een programmering op Zuid die (nog) beter aansluit bij de behoefte van de huidige gevestigde en veranderende bevolkingssamenstelling. Daarnaast wordt ingezet op het faciliteren van talent. Hiermee halen we drie gestelde doelen:

- Meer talent uit Zuid krijgt de mogelijkheid zich te ontwikkelen en door te stromen;
- Er ontstaat nieuw en vernieuwend aanbod;
- Er ontstaat meer aanbod dat aansluit bij de belangstelling van Rotterdammers op Zuid specifiek.

Uitgangspunt voor Zuid is dat het aantal presentatie- en oefenplekken voor kunst en Cultuur op Zuid de komende jaren omhoog moet.

De uitvoering van de cultuurambities vraagt ook geduld, want nieuwe huisvesting realiseren voor cultuur vraagt om een lange adem. Zo zullen pas in 2029 de definitieve voorzieningen voor Cultuur & Campus klaar zijn.

3.7 Prestatie010

Wat is er bereikt: vrijwilligerswerk is meer dan een weg naar werk

Veel draait bij Prestatie010 om activering. Samen met welzijnsorganisaties helpt Prestatie010 werkzoekenden die geen vrijwilligerswerk meer deden als gevolg van corona, weer te reactiveren. Zij is hiermee begonnen in de NRPZ-gebieden. Dit leidt vaak tot toeleiding naar werk. Maar Prestatie010 doet veel meer; zaken die onder 'Thuisbasis op orde en Vrije tijd' vallen. Werkzoekenden geven aan dat het doen van een tegenprestatie hen goed doet: men voelt zich beter, heeft een positiever zelfbeeld, meer sociale contacten, doet ervaring op en leert soms de taal beter spreken. Er zijn nieuwe activiteiten ontwikkeld om zo meer integraal te werken. Hieronder worden enkele instrumenten toegelicht.

De toeleiding naar Rotterdam Inclusief is vereenvoudigd door deze expertise zelf te organiseren. Voor de zomer 2021 is er extra gescreend op Loonkostensubsidie (LKS) in Feijenoord via een pilot. In oktober is Charlois gestart en vanaf december volgde IJsselmonde. Er meer dan 114 aanmeldingen van werkzoekenden uit Zuid gedaan bij RI.

Binnen Prestatie010 wordt er extra ingezet op toeleiding naar het Expertise Team Financiën (ETF). Zo zijn recent extra activeringscoaches met het aandachtgebied schulden gestart. Zij benaderen werkzoekenden met vermoedelijke betalingsproblemen. Er zijn al bijna 200 werkzoekenden naar Grip op Geldzaken toe geleid.

Naast bovenstaande activiteiten heeft nog een aantal pilots plaatsgevonden:

- Familieaanpak/netwerkberaad in Feijenoord: in het najaar van 2021 startte een pilot, waarbij de familie en omgeving wordt betrokken bij de activering van de werkzoekenden;

- Recent is gestart met de pilot scholingsvoucher in IJsselmonde;
- In Feijenoord is gestart met de pilot Samen naar School en aan het Werk, waarbij de Dagprogrammering en het programma Samen voor Zuid samenwerken;
- Charlois heeft afgelopen periode succesvol geëxperimenteerd met actieweken, waarbij steeds een thema centraal stond.
-

Wat is er de aankomende jaren nog nodig: aandachtspunten en kansen

Niet iedereen die geactiveerd wordt zal een vaste baan vinden, maar er zijn meer aandachtsgebieden. Het is daarom goed om niet alles door een 'werkbril' te bekijken. Hierdoor wordt een grote groep mensen uit de doelgroep van Prestatie010 uitgesloten waarvoor werk niet haalbaar is. Zij zijn meer gebaat bij een dienstverlening gericht op ontwikkeling en ondersteuning op meerdere leefgebieden. Denk hierbij aan zorg, GGZ en schuldenproblematiek. Prestatie010 komt wel 'aan de voordeur', maar niet achter de voordeur. Het is van belang de samenwerking te blijven zoeken op een breder gebied dan Werk.

3.8 Aansturing

Thuisbasis op Orde beperkte zich oorspronkelijk tot Wijkteams en dit was bij 'School' ondergebracht. Doelstellingen waren verstopt in het hele plan. Het was geen pijler en dat bemoeilijkte de sturing, want de sturing op wijkteams kun je niet via de scholen regelen. In het laatste uitvoeringsprogramma is het een 'eigen onderdeel' geworden. Daardoor zijn er nu ook mensen van. De betrokkenen kunnen er beter op worden aangesproken.

Sport maakte geen onderdeel uit van het NPRZ: geen afspraken, dus geen plan, geen organisatie, geen geld. Er gebeurde wel veel op Zuid, maar dit beperkte zich tot Dagprogrammering en eigen initiatieven van de afdeling. Dat er een zekere 'overlap' was, was soms eerder lastig dan behulpzaam.

Cultuur is inmiddels opgenomen in het NPRZ, maar Cultuur is ook apart vermeld in de regiodeal.

Nu "Thuisbasis op orde en Vrije Tijd" in het laatste uitvoeringsprogramma veel breder en steviger is ingestoken, vraagt de aansturing hiervan aandacht. Er ontstaat behoefte aan hernieuwd commitment, op onderdelen een meer integrale aansturing. Daar hoort een mate van bezinning bij als het gaat om de aanpak en een breder gesprek over hoe Zuid verder geholpen kan worden, dit zal vast en zeker energie losmaken.

Daarnaast leeft er een specifieke vraag rondom de aansturing van de wijkteams. Namelijk de vraag wat de precieze opdracht voor de wijkteams in het NPRZ gebied is. Is deze gelijk aan de stedelijke opdracht? Stedelijk gaat het bij wijkteams alleen om meervoudige problematiek. Onduidelijkheid hierover leidt tot onduidelijkheid in de uitvoering en aansturing, en daarmee tot resultaten die niet aan ieders verwachting voldoen. Deze onduidelijkheid is er volgens betrokkenen in het verleden geweest en het is van belang deze voor de toekomst weg te nemen. Heldere doelen met duidelijk inhoudelijk geformuleerde doelstellingen. Daarbij zijn het doelstellingen waarin de teams zich herkennen, die daarmee bijdragen aan de motivatie om het nodige te doen voor de Rotterdammers op Zuid.

4. Verantwoording

Deze terugblik aangaande Thuisbasis op orde en Vrije Tijd is uitgevoerd door *Capae | bureau voor beleidsrealisatie*. Voor de begeleiding van deze terugblik is een begeleidingsgroep samengesteld bestaande uit:

- NPRZ, Astrid Kroos
- Gemeente Rotterdam, Fatima Belcaïd

Capae interviewde tot aan 22 april 2022 de volgende personen in willekeurige volgorde:

- Maatschappelijke ondersteuning in de wijk: Josine Meurs & Berend Veerbeek
- Afdelingen B&O en Jeugd, Sabine Kuipers & Arjen Goedendorp
- Afdeling Prestatie010, Sibel Saki
- Team: Sociale Zekerheid, Silvia Koerhuis
- Team Taal, Integratie & Samenleving, Sylvia van Luijk & Tom Adriaanse
- Afdeling Sport, Natuur en Recreatie, Mera Oosterom
- Afdeling Cultuur, Saskia Pothuis & Lindy Schuin
- NPRZ: Marco Pastors & Astrid Kroos
- Maatschappelijke ondersteuning in de wijk, Zakaria El-Khetabi (uit dienst in januari 2019)
- PPMO, Gerard Spierings

Deze terugblik is een kwalitatief onderzoek. Het inventariseert het perspectief van de bevroagden. De terugblik kan dan ook tegenstrijdige beweringen bevatten tussen geïnterviewden onderling. In het geval van tegenstrijdigheden is beperkt aan *fact-checking* gedaan. De verschillende perspectieven illustreren ook de diversiteit van opvattingen en gezichtspunten aangaande Thuisbasis op orde en Vrije Tijd.

In het rapport worden geen persoonsnamen gebruikt. Dit is vooraf aan de geïnterviewden toegezegd om daarmee een zo open mogelijk gesprek te creëren.

5. Bronnen

Deetman/Mans, (2011, februari), *Kwaliteitssprong Zuid, ontwikkeling vanuit kracht*, Eindadvies over aanpak Rotterdam-Zuid. <https://nprz.nl/over-nprz/onze-documenten/kwaliteitssprong-zuid-ontwikkeling-vanuit-kracht>

NPRZ (2012-2019), *Uitvoeringsplannen*, Geraadpleegd van januari - mei 2022, <https://nprz.nl/over-nprz/onze-documenten/uitvoeringsplan>

NPRZ (2013-2020), *Voortgangsrapportages*, Geraadpleegd van januari - mei 2022, <https://nprz.nl/over-nprz/onze-documenten/voortgangsrapportage>

Children's Zone <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/childrens-zone/>

Overeengekomen aanvullend programma van eisen voor de wijkteams in de Children's Zone (mei 2015)

Reset Rotterdam, (maart 2019), Op weg naar een schuldenvrij Rotterdam

Menskracht voor Zuid, (2021), Een nieuwe periode NPRZ

Cultuur & Campus, notitie februari 2022

6. Bijlage

OVEREENGEKOMEN AANVULLEND PROGRAMMA VAN EISEN voor de wijkteams in de Children's Zone (mei 2015)

De algemene afspraken, doelstellingen en taken van de wijkteams gelden óók voor de wijkteams in de Children's Zone. Dit Programma van Eisen heeft daarom een aanvullend karakter. Voor de goede orde, worden de algemene karakteristieken van de wijkteams op basis van de formele besluitvorming bij wijze van introductie hieronder geresumeerd.

Voor álle wijkteams geldt:

De gemeenteraad heeft op 19 december 2013 onderstaande taken aan de wijkteams opgedragen, waaraan de raad met het college-programma 'Kendoe' vervolgens op 25 september 2014 de opdracht om aan integrale wijkteams te werken heeft toegevoegd. In de integrale wijkteams komt de aanpak van Jeugd & Gezin samen met de aanpak voor volwassenen.

Het wijkteam heeft de volgende taken: het gaat naar de Rotterdammers toe en werkt dus *outreaching*. Het wijkteam werkt integraal, dat wil zeggen: het kijkt naar alle leefgebieden en werkt gezinsgericht. Het wijkteam brengt samen met het gezin de hulpvraag en de mogelijkheden in kaart: vraagverheldering. Het wijkteam werkt samen met partners in de wijk. Het wijkteam geeft Rotterdammers informatie en advies; het biedt kortdurende, basale hulp en doet meer zélf. Deze hulp beslaat alle leefgebieden. Het wijkteam voert de regie over de casus. Het wijkteam vormt de toegang en leidt door naar langdurige, zware of specialistische hulp. In geval van langdurige zorg en nazorg functioneert het wijkteam als waakvlam. In aanvulling op de zorg aan volwassenen, kan het wijkteam voor jeugdigen en gezinnen (ex Jeugdwet) basishulp bieden, die ook langdurig kan zijn. Het systeem van hulp en zorg moet door de invoering van de wijkteams eenvoudiger worden. Voor de ondersteuning van het wijkteam komt er voor hulp en zorg aan volwassenen een stedelijk expertisecentrum; voor de hulp en zorg aan jeugdigen en gezinnen zullen zij worden bijgestaan door consultatie en diagnose teams.

Bij de afdoening van de motie 'Handhaven Frontlijnaanpak' op 5 september 2013 in de raadscommissie Bestuur, Veiligheid en Middelen stelt het college van Burgemeester en Wethouders: het wijkteam Jeugd en Gezin werkt met de frontlijn-methodiek. Het wijkteam zoekt de mensen thuis op, leert gezinnen hun thuissituatie te verbeteren, brengt ze praktische vaardigheden bij en vergroot het gevoel van eigenwaarde. De zeven Childrens Zones zijn voorlopers van het wijkteam jeugd en gezin.

De vraagverheldering geschiedt aan de hand van een door alle wijkteams te gebruiken Vraag Analyse Instrument Gezinsversie, samengesteld door de Yulius Academie in samenwerking met Bureau Frontlijn en aanbieders van jeugdhulp.

Voor de wijkteams in de Children's Zone geldt bovendien:

De Children's Zone is het zwaarste deel van het werkgebied van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid en omvat zeven zogenoemde focuswijken: Feijenoord, Afrikaanderwijk, Bloemhof, Hillesluis, Tarwewijk, Carnisse en Oud-Charlois. In deze zeven wijken functioneren evenzovele integrale, dat wil zeggen zowel op het hele huishouden, dus zowel jeugd als volwassenen gerichte en alle belangrijke levensdomeinen bestrijkende, wijkteams.

1. De extra opdracht van de wijkteams in de Children's Zone is een schoolondersteunende: verbeter de sociale en pedagogische kwaliteit van de gezinnen, zodat de kinderen maximaal profijt kunnen trekken van het van extra leertijd voorziene onderwijs en de leerkrachten zich kunnen concentreren op hun onderwijstaken. Van de ouders wordt onderwijsondersteunend opvoedingsgedrag verwacht. De wijkteams ondersteunen de ouders onder andere in de

uitvoering van deze taak. Als er andere problemen in het gezin spelen die de opvoeding belemmeren dan worden die ook door het wijkteam aangepakt. Het doel van de hulpverlening is, aanvullend op de algemene doelen van de wijkteams, dat zij bijdraagt aan een goede dagbesteding, school en werk, voor alle gezinsleden.

2. Om de scholen goed van dienst te kunnen zijn hebben de wijkteams uit hun midden schoolcontactpersonen aangewezen. Deze zorgen voor een soepele relatie tussen de hulpverlening en de school. Dat begint er mee, dat de schoolcontactpersoon zoveel mogelijk zelf de casus van de school behandelt en hij of zij, in zoverre er andere organisaties betrokken zijn bij de behandeling van het gezin, de regie over de casus neemt. De schoolcontactpersoon bezoekt de school regelmatig en zoekt contact met de schoolmaatschappelijk werkers, maar ook met de docenten en de ouders, bijvoorbeeld door regelmatig in de ouderkamers aanwezig te zijn en ouder- of rapport-avonden te bezoeken. Het wijkteam in de Children's Zone wordt daardoor zowel voor de school als voor de ouders laagdrempelig. Mondeling contact heeft de voorkeur; formulieren zijn niet per se nodig. Na ontvangst van een signaal of melding bezoekt de wijkteam-professional het gezin binnen twee werkdagen. Het wijkteam hanteert geen wachtlijsten, maar stelt, nadat het gezin is bezocht en gesproken, prioriteiten.

3. Het wijkteam richt zich niet uitsluitend op zware, multi-probleem casus, maar pakt ook lichte zaken en preventieve taken op. Voor preventieve taken maakt het wijkteam gebruik van studenten die worden begeleid door Bureau Frontlijn. Het terrein van de preventieve opgave en de werkwijze wordt aangegeven door de thema's in de map Ouder-coaching van Bureau Frontlijn. De studenten werken altijd onder verantwoordelijkheid van een wijkteam-professional en worden ondersteunend ingezet. Om de wijkteam-professionals te ontlasten verzorgt Bureau Frontlijn voorlopig aanvullende studenten-werk-begeleiding. Op termijn moeten in principe alle wijkteam-medewerkers zélf studenten kunnen begeleiden. De komende periode zal dit worden uitgewerkt. Het wijkteam streeft net als alle andere organisaties en professionals de volgende maatschappelijke norm na: Rotterdammers zijn óf op school óf aan het werk. Overlast, regeloverschrijdingen en misdrijven worden niet goedgepraat of genegeerd. Mensen worden geholpen hun problemen op dit vlak onder ogen te zien en goed op te lossen.

4. Van het functioneren van de wijkteams in de Children's Zone wordt een maandelijks dashboard bijgehouden. Bovendien nemen deze wijkteams eenmaal per jaar deel aan een audit. Er wordt voor voor alle wijkteams door Maatschappelijke Ontwikkeling een algemeen dashboard ontwikkeld. Als dit gereed is, dan zal dit nieuwe dashboard ook voor de wijkteams in de Children's Zone gaan gelden, met, indien nodig, een aantal specifieke aanvullingen. Tot die tijd blijft het afzonderlijke dashboard bestaan. Ook voor de audits wordt aangesloten bij de algemene structuur voor alle wijkteams, waar nodig met specifieke aanvullingen. De zeven wijkteamleiders vergaderen geregeld met de rayon-manager en de adviseur NPRZ over de gang van zaken in de Children's Zone. Daarbij wordt in ieder geval aandacht besteed aan de werkvoorraad, om te voorkomen dat de twee-dagen-termijn niet wordt gehandhaafd, en aan de bereikrealisatie van de jaarlijks beoogde kwart van de gezinnen per school, het volledig uitvoeren van de brede intake, en aan de inzet van studenten. Het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid wil immers zoveel mogelijk gezinnen, jaarlijks per school 25 procent van de gezinnen met schoolgaande kinderen bereiken, omdat problemen in het gezinsfunctioneren wijd verbreid zijn een veel gezinnen in schoolondersteunende opvoeding tekort schieten, ook vanwege schulden, overlast, en andere problemen. Aan de opzet van de wijkteams in de Children's Zone ligt bovendien een business case van REBEL ten grondslag, waarin is berekend dat de uitgaven gunstig uitpakken ten opzichte van toekomstige kostenbesparingen, doordat problemen niet verergeren en daardoor (veel) duurder worden en doordat betere onderwijsprestaties bijdragen aan toekomstig hogere inkomsten voor de bewoners van Rotterdam-Zuid.

5. Het wijkteam zorgt voor vaste aanspreekpunten voor vindplaatsen in de wijk en voor een soepele verbinding met de Vraagwijzer en het Centrum voor Jeugd & Gezin in zijn werkgebied. Belangrijke vindplaatsen zijn: de interventieteams/woonoverlastcoördinatoren, de politie, huisartsen, professionals van de geestelijke gezondheidszorg, de woningcorporatie, sportverenigingen, jongerenoverlastcoördinatoren, jongerenwerkers et cetera - die allemaal eerste-lijn-contact of nulde-lijn contact hebben met de inwoners van de wijk: de samenleving in de basis. Het wijkteam speelt een actieve rol in dit wijknetwerk, zodat zij in staat worden gesteld om het wijkteam voor hulp en zorg in te schakelen. Een goed functionerend wijknetwerk draagt bij aan de kwaliteit van de wijk als veilige en pedagogische context.

6. Dit programma van eisen heeft betrekking op de zeven wijkteams in de focus-wijken van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid. Het NPRZ heeft echter een groter werkgebied, waarin zestien wijkteams aan het werk zijn. Directeur NPRZ en de vakwethouder streven ernaar om bepalende en succesvolle elementen en principes van de werkwijze in de focus-wijken successievelijk te introduceren in de andere wijkteams. Deze agenda moet nog worden bepaald.

7. Er worden geen wijzigingen in de specifieke, aanvullende werkwijze van de wijkteams in de Children's Zone doorgevoerd, zonder daarover vooraf overleg te hebben gepleegd met NPRZ. Mocht hierover geen overeenstemming worden bereikt, dan worden de voorgestelde wijzigingen eerst nog voorgelegd aan het geregelde overleg tussen de vakwethouder en de directeur van het NPRZ.

Aldus, met instemming van de vakwethouder, overeengekomen te Rotterdam op 1 mei 2015:

Onno de Zwart, directeur Welzijn, Zorg en Jeugdhulp
Anne Coenen, directeur Maatschappelijke Ondersteuning in de Wijk
Marco Pastors, directeur Nationaal Programma Rotterdam Zuid

7. Colofon

juli 2022

Koop van der Wier

capae | bureau voor beleidsrealisatie

Den Haag

Terugblik op Thuisbasis op Orde en Vrije tijd

ten behoeve van de Midterm Review Nationaal Programma Rotterdam Zuid

In opdracht van Nationaal Programma Rotterdam Zuid